

แนวปฏิบัติที่ดีในการออกข้อสอบภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี

เพื่อพัฒนาความสามารถในการออกข้อสอบแก่คณาจารย์ คณะสหเวชศาสตร์ จึงได้เชิญ รศ.ดร.สุทธีวรรณพีรศักดิ์โสภณ ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่ดีในการออกข้อสอบภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี ดังนี้

- 1) ควรวางแผนการวัดผล และการประเมินผลอย่างชัดเจน โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวัดให้สอดคล้องกับมาตรฐานผลการเรียนรู้ (TQF) ที่ต้องการ
- 2) กำหนดสิ่งที่จะวัดและประเมินผล โดยแบ่งออกตามระดับพฤติกรรมของข้อสอบ ได้แก่ การวัดผลด้านความจำ, ความเข้าใจ, การนำไปใช้, การวิเคราะห์, การสังเคราะห์, และการประเมินค่า
- 3) กำหนดวิธีการวัดผล โดยข้อสอบที่ดีต้องสามารถสะท้อนถึงผลการเรียนรู้ตามด้านที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้องตรงตามจุดประสงค์
- 4) ข้อสอบที่ใช้ในการวัดผลต้องมีคุณภาพ โดยรศ.ดร.สุทธีวรรณ ได้ให้แนวทางการพิจารณาคุณภาพของข้อสอบไว้ ดังตารางในหน้า 2

ทั้งนี้รศ.ดร.สุทธีวรรณ ได้อธิบายเพิ่มเติมเรื่องการวัดผลในระดับพฤติกรรม “การนำไปใช้” ว่า หมายความว่า การที่นิสิตนำเอาความรู้ ความเข้าใจในเรื่องราวใดๆ ที่มีอยู่เดิม ไปแก้ปัญหาที่แปลกใหม่และไม่เคยทราบมาก่อนในหัวข้อนั้นๆ ได้ ดังนั้น การวัดผลภาคปฏิบัติจากการนำสถานการณ์ผู้ช่วยจำลองที่เคยให้นิสิตฝึกคิดวิเคราะห์ในคาบเรียนสัมมนามาแล้ว มาใช้เป็นข้อสอบปฏิบัติอีกครั้งนั้น ไม่ถือเป็นการวัดผลในระดับพฤติกรรม “การนำไปใช้” แต่จะถือเป็นการวัดผลในระดับพฤติกรรม “ความรู้ ความจำ” แทน

แนวทางการพิจารณาคุณภาพของข้อสอบ

ประเด็นการพิจารณา		
เกี่ยวกับคำถาม	เกี่ยวกับตัวเลือก	กรณีคำถามแบบจำลองสถานการณ์ เช่น เหตุการณ์ เรื่องราว กรณี ตัวอย่าง กราฟ ตาราง เงื่อนไข
<ol style="list-style-type: none"> 1. สอดคล้อง/ตรงกับเนื้อหาหรือวัตถุประสงค์ 2. ตรงกับระดับพฤติกรรม 3. ข้อคำถามชัดเจนเข้าใจตรงกัน 4. ประโยคคำถามมีความสมบูรณ์ 5. ไม่มีคำฟุ่มเฟือย 6. เน้นคำปฏิเสธ 7. ไม่มีคำที่ชี้แนะคำตอบ 8. ไม่มีประโยคปฏิเสธซ้อนปฏิเสธ 9. ภาษาเหมาะกับระดับผู้ตอบ 10. มีคำถามเดียวในแต่ละข้อ 11. ถามสิ่งที่ติมีประโยชน์ 12. ไม่ถามในสิ่งที่เด็กท่องจำคล่อง 13. คำถามเร้าให้ผู้ตอบใช้ความคิด 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัวเลือกมีคำตอบถูกต้องเดียวตามหลักวิชา ไม่มีแปรเปลี่ยนไปตามกาลเวลา ปราศจากข้อโต้แย้ง 2. ตัวเลือกไม่แนะคำตอบ 3. ตัวเลือกสั้น กระชับรัด ไม่ยาว ยืดเยื้อหรือเพิ่มคำที่ไม่จำเป็น 4. ตัวเลือกควรเป็นอิสระจากกัน 5. ตัวเลือกเป็นเอกพันธ์กัน 6. ตัวถูกไม่ยาวเกินไป 7. ความยาวของตัวเลือกเป็นระบบ 8. เรียงตัวเลือกตามปริมาณหรือลำดับของตัวเลข 9. ตัวลวงมีทางเป็นไปได้ และมีคำอธิบายได้ตามหลักวิชา 10. ตัวเลือกไม่ควรมีคำประเภท “ถูกทุกข้อ” “ไม่มีข้อใดถูก” “ถูกทั้ง ก และ ข” เป็นต้น 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรัดกุม/สมบูรณ์ เพียงพอที่จะตอบคำถาม 2. มีนัยสำคัญที่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด